

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. toukokuuta 2024
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2021/0046(COD)

9031/24
ADD 1

CODEC 1131
FRONT 131
IXIM 116
VISA 58
SIRIS 24
COPEN 197
DATAPROTECT 182

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI asetusten (EU) 2019/816 ja (EU) 2019/818 muuttamisesta kolmansien maiden kansalaisten seulonnan käyttöönottamiseksi ulkorajoilla (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Puolan tasavallan lausuma

1. Puolan tasavallan hallitus arvostaa EU:n neuvoston, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission pyrkimyksiä päästä kompromissiin Euroopan unionin kokonaisvaltaisesta ja vastuullisesta vastauksesta nykyisten muuttoliikeprosessien haasteisiin vastaamiseksi. Samalla korostamme, että hallituksella ei ollut todellista mahdollisuutta osallistua muuttoliike- ja turvapaikkasopimusta koskeviin neuvotteluihin.

2. Puolan tasavallan hallitus panee merkille mahdollisuuden parantaa joidenkin maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmään liittyvien näkökohtien hallinnointia. Sopimukseen sisältyvien säädösten tarkempi analyysi osoittaa kuitenkin, että niissä ei oteta riittävästi huomioon Valko-Venäjän ja Venäjän kanssa rajanaapureina olevien jäsenvaltioiden erityistilannetta, jonka vuoksi niihin on kohdistunut keinotekoisesti luoduista muuttoreiteistä aiheutuvaa jatkuvaa ja voimakasta painetta. Tässä yhteydessä on syytä huomata, että Eurooppa-neuvosto on toistuvasti, myös 14. ja 15. joulukuuta 2023 antamissaan päätelmissä, korostanut muuttoliikkeen välineellistämisen kielteisiä seurauksia ja tuominnut sen, että kolmannet maat käyttävät maahanmuuttajia välineellisesti poliittisiin tarkoituksiin.
3. Puolan tasavallan hallitus katsoo, että muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksella ei varmisteta oikeaa tasapainoa vastuun ja solidaarisuuden välillä ja että se voisi mahdollisesti luoda mahdollisuuden EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden välisiin tuleviin kiistoihin.
4. Edellä esitetyn perusteella Puolan tasavallan hallitus on päättänyt äänestää kaikkia sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia säädöksiä vastaan.

Unkarin lausuma

Unkari on edelleen vakuuttunut siitä, että on kehitettävä yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä, jolla pyritään puuttumaan laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin, minimoidaan laittoman maahanmuuton kannustimet ja lopulta poistetaan ne ja estetään henkilöitä, jotka haluavat käyttää turvapaikkajärjestelmää väärin, tulemasta Euroopan unioniin ja johon sisältyy mahdollisuus käsitellä turvapaikkahakemuksia kolmansissa maissa ekstraterritoriaalisuuden periaatteen mukaisesti. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi meidän on ennen kaikkea tunnustettava, että maailmanlaajuisia muuttoliikkeeseen liittyviä haasteita ei voida ratkaista Euroopan alueella, minkä vuoksi meidän ei pitäisi tuoda alueellemme ratkaisemattomia ongelmia vaan antaa apua siellä, missä sitä tarvitaan.

Jotta voidaan kehittää tehokas yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä, on olennaisen tärkeää löytää tasapaino vastuun ja solidaarisuuden välillä, mutta uskomme, että tätä tasapainoa ei ole saavutettu ehdotetuilla säädöksillä.

Lisäksi Unkari tunnustaa miesten ja naisten tasa-arvon ja edistää sitä Unkarin perustuslain, Euroopan unionin primaarilainsäädännön, periaatteiden ja arvojen sekä kansainvälisestä oikeudesta johtuvien sitoumusten ja periaatteiden mukaisesti. Naisten ja miesten tasa-arvo on Euroopan unionin perussopimukseen kirjattu perusoikeus. Näin ollen ja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti Unkari tulkitsee englanninkielisen termin 'gender' tarkoittavan termiä 'sex' kaikissa asiaan liittyvissä asiakirjoissa.

Eurooppa-neuvoston toistuvien kehotusten mukaisesti Unkari on edelleen vakaasti sitä mieltä, että on päästävä yhteisymmärrykseen tehokkaasta muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikasta luomatta uusia vetotekijöitä.

Edellä mainitut syyt huomioon ottaen Unkari ei voi kannattaa seulontaa koskevan muutosasetuksen hyväksymistä, koska se on perustavanlaatuisesti virheellisen järjestelmän erottamaton osa.

Slovakian tasavallan lausuma

Slovakian tasavalta tunnustaa tarpeen uudistaa Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää. Arvostamme suuresti kaikkien osallistuvien puheenjohtajavaltioiden toimia. Samaan aikaan olemme tietoisia siitä, että kompromissiin pääseminen ei ollut helppo tehtävä.

On kuitenkin olennaisen tärkeää, että emme vetäydy jo pitkään pitämistämme ja esittämistämme kannoista.

Arvostamme sitä, että sopimuksessa keskitytään muuttoliikkeen syiden ratkaisemiseen lähtömaissa, mikä voi auttaa lieventämään EU:n ulkorajoihin kohdistuvaa painetta.

Katsomme, että onnistuneen eurooppalaisen muuttoliikepolitiikan ensisijaisena tavoitteena olisi oltava EU:n ulkorajojen johdonmukainen suojeleminen sekä tehokas palauttamispolitiikka.

On suotavaa toteuttaa kaikki toimenpiteet laittoman maahanmuuton estämiseksi ja samalla auttaa kansainvälistä suojeleminen tarvitsevia henkilöitä.

Vaikka tiedostamme, että pakollisten siirtokiintiöiden käsitteestä on suurelta osin luovuttu, emme ole vakuuttuneita siitä, että esitetyissä ehdotuksissa löydetään oikea tasapaino solidaarisuuden ja vastuun välillä.

Solidaarisuus on tärkeä periaate muuttoliikkeen hallinnassa, mutta toteuttamismuodon valinnan on aina oltava täysin jäsenvaltion vastuulla. Valitettavasti ehdotukset eivät täytä tätä vaatimusta, koska rahoitusosuudet ovat pakollisia, jos tiettyä määrää turvapaikanhakijoita ei siirretä. Jos tietyt edellytykset täyttyvät, myös Dublin-vastuuhyvitykset tulevat pakollisiksi. Nämä tekijät ovat vahvoja vetotekijöitä ja kannustavat toissijaiseen muuttoliikkeeseen.

Edellä esitetyn perusteella Slovakian tasavalta äänestää solidaarisuuden alalla toimitettuja ehdotuksia vastaan: turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetus sekä toimintaa muuttoliike- ja turvapaikka-asioiden kriisi- ja force majeure -tilanteissa koskeva asetus.

Koska kaikki toimitetut ehdotukset liittyvät toisiinsa, pidätymme äänestämästä muista ehdotuksista.

Tšekin tasavallan lausuma

Tšekin tasavalta myöntää, että EU:n muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikkaa koskevia nykyisiä sääntöjä on uudistettava. Useat haasteet ja erityisesti vuosien 2015–2016 pakolaiskriisin jälkeinen kehitys osoittivat, että järjestelmämme on haavoittuva eikä ole enää kestävä. Koska vain yhteinen ratkaisu EU:n tasolla voisi tarjota asianmukaisen ratkaisun ongelmiin, joita EU:lla ja jäsenvaltioilla on sekä yhdessä että yksittäin, arvostamme pyrkimyksiä korjata suurimmat puutteet.

Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta käytyjen neuvottelujen aikana Tšekki pyrki erityisesti parantamaan ulkorajojen suojelua turvallisemman Schengen-alueen sekä vastuun ja solidaarisuuden välisen toiminnallisen tasapainon saavuttamiseksi.

Tšekin tasavalta on erityisen tyytyväinen siihen, että lopullisessa kompromississa ei aseteta velvoitetta siirtää kolmansien maiden kansalaisia muista jäsenvaltioista tai kolmansista maista. Samalla kun Tšekki arvostaa muita nykyiseen järjestelmään tehtyjä parannuksia, se toteaa, että toimielinten välisten neuvottelujen tulokset eivät täysin täyttäneet neuvoston valtutuksen tavoitteita ja että joidenkin välineiden tehokkuus on vaarantunut jäsenvaltioille aiheutuvan hallinnollisen lisärasitteen vuoksi, mikä on aiheuttanut käytännön vaikeuksia ja lisännyt kustannuksia.

Edellä esitetyn perusteella ja pakettiin perustuvan lähestymistavan mukaisesti Tšekki päätti pidäytyä äänestämästä sopimuksen lainsäädäntövälineistä. Tšekki arvostaa kuitenkin EU:n yhtenäisyyden henkeä ja pitää tätä virstanpylvästä uutena tilaisuutena jatkaa EU:n muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikan uudistamista edelleen painottaen erityisesti ulkoista ulottuvuutta ja innovatiivisia ideoita.
